

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 06.12.1979, sp. zn. Tzv 38/79, ECLI:CZ:NS:1979:TZV.38.1979.1

Číslo: 58/1980

Právní věta: Odůvodňují-li to okolnosti případu, velitel může ve své kompetenci vyřídit trestné činy uvedené v § 294 odst. 1 tr. zák., avšak jen za předpokladu, že skutek nevykazuje současně znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není. Vyřídí-li velitel kázeňsky skutek, který vykazuje v jednočinném souběhu jednak znaky trestného činu uvedeného v ustanovení § 294 odst. 1 tr. zák., jednak znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není, aniž mu bylo potrestání pachatele přenecháno podle § 294 odst. 2 tr. zák., postupuje mimo rámec svých oprávnění, a proto jeho opatření (kázeňské potrestání apod.) nebrání zahájení trestního stíhání nebo jeho pokračování pro týž skutek.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 06.12.1979

Spisová značka: Tzv 38/79

Číslo rozhodnutí: 58

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Překážka věci rozhodnuté, Souběh

Předpisy: 140/1961 Sb. § 224 odst. 1
§ 224 odst. 2
§ 286 odst. 1
§ 294 141/1961 Sb. § 11 odst. 1 písm. h

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 58/1980 sb. rozh.

Odůvodňují-li to okolnosti případu, velitel může ve své kompetenci vyřídit trestné činy uvedené v § 294 odst. 1 tr. zák., avšak jen za předpokladu, že skutek nevykazuje současně znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není.

Vyřídí-li velitel kázeňsky skutek, který vykazuje v jednočinném souběhu jednak znaky trestného činu uvedeného v ustanovení § 294 odst. 1 tr. zák., jednak znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není, aniž mu bylo potrestání pachatele přenecháno podle § 294 odst. 2 tr. zák., postupuje mimo rámec svých oprávnění, a proto jeho opatření (kázeňské potrestání apod.) nebrání zahájení trestního stíhání nebo jeho pokračování pro týž skutek.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze 6. 12. 1979 sp. zn. [Tzv 38/79.](#))

Ke stížnosti pro porušení zákona podané generálním prokurátorem ČSSR Nejvyšší soud ČSSR zrušil rozsudek vojenského obvodového soudu v celém rozsahu a tomuto soudu přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Nejvyšší soud ČSSR přezkoumal na podkladě podané stížnosti pro porušení zákona ve smyslu § 267 odst. 1 tr. ř., správnost všech výroků napadeného rozsudku, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a došel k závěru, že zákon porušen byl.

Nejvyšší soud ČSSR nejdříve se zaměřil na přezkoumání správnosti a úplnosti skutkových zjištění soudu prvního stupně a zjistil, že provedenými důkazy bylo spolehlivě prokázáno, že obviněný dne 30. 12. 1978 jako velitel pořádkové hlídky v posádce P. odevzdal kolem 21.30 hod. v klubu SSM ve S. S. poté, co sám požil alkoholické nápoje, značně podnapilému občanu P. K. pistolí vz. 52, ráže 7,62 mm, tento občan potom neodborným zacházením s pistolí způsobil výstřel a přitom střelou zasáhl přímo do srdce občanku A. M., která přes včasný operační zákrok svému zranění podlehla.

Uvedená skutková zjištění soudu prvního stupně však nevyčerpávají celý skutek, který byl uveden v obžalobě vojenského obvodového prokurátora který navíc obsahoval i jednání spočívající v tom, že obviněný v průběhu výkonu služby jako velitel pořádkové hlídky nejen sám požíval alkoholické nápoje, ale dovolil požit tyto nápoje i členům hlídky D. a M. v restauraci ve S. S., kde se všichni tři zdražovali v době od 20.00 do 21.00 hod., takže v této době obviněný neplnil uložené povinnosti.

Soud prvního stupně nesprávně tuto část skutku z výrokové části rozsudku vypustil a čin obviněného na rozdíl od obžaloby kvalifikoval pouze jako trestný čin ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., ačkoliv jej měl po právní stránce posoudit v jednočinném souběhu s trestným činem porušování povinnosti dozorčí služby podle § 286 odst. 1 tr. zák.

K tomuto pochybení došlo, jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, na podkladě přesvědčení, že obviněný rtm. Z. se dopustil dvou samostatných skutků, a poněvadž jeden z nich byl vyřízen kázeňsky příslušným velitelem v rámci jeho pravomoci vyřizovat trestné činy uvedené v § 294 odst. 1 tr. zák., nelze pro tento skutek, kvalifikovaný jako trestný čin porušování povinnosti dozorčí služby podle § 286 odst. 1 tr. zák., obviněného znovu stíhat vzhledem k ustanovení § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř.

Především je třeba zdůraznit, že uvedený výklad je nesprávný, neboť v případě rtm. Z. nešlo o dva skutky, nýbrž o skutek jediný. Od začátku až do konce byl totiž dán v jednání obviněného jednotící moment spočívající v tom, že obviněný porušoval v průběhu večera, byť poněkud odlišnými formami, které však měly úzkou návaznost časovou, místní i obsahovou, tytéž zájmy chráněné trestním zákonem v ustanovení § 286 odst. 1 tr. zák., ať šlo o to, že požíval v dozorčí službě alkoholické nápoje a dovolil jejich požívání i jemu podřízeným členům hlídky, nebo o to, že odevzdal služební zbraň osobě nepovolané a kromě toho ještě podnapilé. Celé jeho jednání bylo třeba posuzovat jako celek, a tedy jako jeden skutek, který vykazuje znaky dvou trestných činů v jednočinném souběhu. Za tohoto stavu nebylo možno skutek rozdělit a tím méně vyřídit jej částečně kázeňsky a částečně v řízení soudním. U téhož skutku přichází v úvahu vždy jen jeden z uvedených možných způsobů vyřízení, přičemž o trestných činech rozhoduje zpravidla soud na podkladě obžaloby prokurátora a pouze výjimečně, za podmínek uvedených v § 294 odst. 1 nebo 2 tr. zák., může o nich rozhodnout příslušný velitel. Odůvodňují-li to okolnosti případu, velitel může ve své kompetenci vyřídit trestné činy uvedené v § 294 odst. 1 tr. zák., avšak jen za předpokladu, že předmětný skutek nevykazuje současně znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není. Jen v takovém případě lze

pravomocnému kázeňskému vyřízení věci přiznat charakter věci rozhodnuté ve smyslu § 11 odst. 1 písm. h) tr. ř. a považovat toto vyřízení za překážku pro zahájení nebo pokračování trestního stíhání. V opačném případě, vyřídí-li velitel kázeňsky skutek, který vykazuje v jednočinném souběhu jednak znaky trestného činu uvedeného v ustanovení § 294 odst. 1 tr. zák., jednak znaky jiného trestného činu, který v citovaném ustanovení uveden není, aniž mu bylo potrestání pachatele přenecháno ve smyslu § 294 odst. 2 tr. zák., postupuje mimo rámec svých oprávnění, a proto jeho opatření (kázeňské potrestání apod.) nebrání zahájení trestního stíhání nebo jeho pokračování pro týž skutek.

Lze poukázat též na ustanovení kázeňského řádu ozbrojených sil ČSSR (čl. 28, Zákl-1-3, nyní čl. 44 Zákl-Ř-3/č), podle něhož voják, který byl za trestný čin (přečin), jehož stíhání náleží podle zákona výhradně soudu, potrestán kázeňsky, neosvobozuje se tím od trestního stíhání.

Skutek rtm. Z. vykazuje nejen znaky trestného činu porušování povinnosti dozorčí služby podle § 286 odst. 1 tr. zák., ale i znaky trestného činu ublížení na zdraví podle § 224 odst. 1, 2 tr. zák., který v ustanovení § 294 odst. 1 tr. zák. uveden není. Z toho vyplývá závěr, že o celém skutku příslušelo rozhodnout výhradně soudu, přičemž ani uložení kázeňského trestu obviněnému (14 dnů domácího vězení) mu nebránilo, aby jej uznal vinným též trestným činem podle § 286 odst. 1 tr. zák. Protože soud prvního stupně tak nerozhodl a pominul zásadu, že každý skutek má být zásadně posuzován podle všech zákonných ustanovení, jehož znaky má (jednočinný souběh), porušil tím zákon v ustanoveních § 3 odst. 1 a § 286 odst. 1 tr. zák.

K vykonanému kázeňskému trestu přihlédne soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry (§ 38 odst. 4 tr. zák.).